

HAUTAUSMAAN KUNNOSSAPIDON VASTUUT

Seurakunnan hautaustoimen hoitovastuu

Hautaustoimilain (457/2003) 5. luvun 13. pykälän mukaan hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Hautausmaiden yleinen kunnossapito on seurakuntien ja seurakuntayhtymien hautaustoimen vastuulla.

Hautaustoimen vastuulla olevia hautausmaiden kunnossapitotöitä ovat:

- hautausmaan kulkuväylien ja pysäköintialueiden kunnossapito
- hautausmaiden yleisten alueiden kasvillisuuden kunnossapito
- hautausmaarakenteiden ja -kalusteiden kunnossapito
- yleinen puhtaanapito ja jätehuolto
- yhteisten muistelupaikkojen kunnossapito hautausmaan käyttösuunnitelman mukaan
- sankarihauta-alueiden ja muiden merkittävien hauta-alueiden kunnossapito
- seurakunnalle palautuneiden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoito kirkkovaltuuston päätöksen mukaan.

Omaisien hoitovastuu

Kirkkolain (652/2023) 3. luvun 33. pykälän mukaan haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Omaisen vastuulla on yksittäisen haudan hoito hautamuistomerkkeineen sekä kasveille varattuine istutusalueineen. Reunakivellisellä haudalla omaisen vastuulla on hoitaa myös reunakivien rajaama alue. Omaisat kustantavat kokonaisuudessaan yksittäisen haudan hoidon sekä hautamuistomerkkiin liittyvät hankinta- ja hoitokustannukset.

Omaisten hoitovelvoitteita ovat:

- haudalle hankitun hautamuistomerkin hoito siten, että se on turvallisesti asennettu sekä tarvittaessa muistomerkin oikaisu. Esimerkiksi arkun tai uurnan maatumisen myötä muistomerkki voi kallistua. Routiva maa sekä puun juuret saattavat joko nostaa tai laskea hautakiveä. Siksi hautakiven asento on muistettava tarkistaa vähintään kerran vuodessa. Vaino tai kaatumaisillaan oleva hautakivi on vaarallinen paitsi omaisille myös hautausmaiden työntekijöille ja muille hautausmaalla vieraileville. Hautaoikeuden haltijan on oikaistava hautakivi siten, ettei se aiheuta tapaturman vaaraa.
- haudan kasveille varatun istutusalueen hoito kevät- ja syysiivouksineen. Kukka-alue hoidetaan siten, etteivät rikkaruohot kasva häiritsevästi. Kukkien istuttaminen ei ole pakollista. Haudan kukka-alueen hoidoksi riittää monivuotisen perennan hoito tai kukka-alueen pinnoittaminen maanpeiteperennalla tai sammalella. Haudoilta ei saa istuttaa puita tai pensaita. Istutukset eivät myöskään saa levittäytyä naapurihautojen puolelle tai täysikasvuisina olla haitaksi hautaamiselle tai hautausmaan hoidolle.
- nurmikon leikkaaminen koko haudan alueelta (yksi hautasija on 1 m x 2,5 m), sekä siistiminen hautamuistomerkin ja kasveille varatun istutusalueen ympäriltä
- kukka-alueelle tuotujen muistoesineiden hoito ja kunnossapito, esimerkiksi loppuun palaneiden kertakäyttökynntilöiden siivoaminen haudalta.
- roskien ja muun jätteen poistaminen haudalta (muun muassa palaneet hautakynntilät)
- reunakivien rajaaman alueen hoito

. Lyhtyjen ja kukkamaljakoiden säilytys ei ole sallittua hautamuistomerkin takana

Hautausmaalla töitä tehtäessä on muistettava kunnioittaa naapurihautojen rauhaa. Roskia ja haravointijätteitä ei jätetä kasoihin käytäville, vesipisteiden vierustoille tai naapurihautoille, vaan ne viedään lajiteltuina hautausmaan jäteastioihin. Talvella lumen luontia naapurihautoille tulee välttää. Istutuskauhoja ja haravia löytyy niille varatuista telineistä. Käytön jälkeen työvälineet tulee palauttaa takaisin samalla paikalle.

Hautausmailla on jätteiden lajittelupisteet omaisia varten. Haudan hoidosta syntyneet roskat ja jätteet tulee lajitella opasteiden mukaisesti hautausmaan jätteasioihin.

Muistomerkin hoito

Omaisten hankkiman muistomerkin hoito kuuluu kokonaan omaisten tehtäväksi. Seurakunnan toimesta kustannetaan ainoastaan hautaamisen tai hautausmaan hoidon yhteydessä muistomerkillä aiheutuneet vahingot.

Muistomerkin hoitoon kuuluu olennaisesti se, että muistomerkki on asennettu tukevasti ja turvallisesti paikoilleen. Hautausmaiden henkilökunta seuraa omalta osaltaan hautausmaan turvallisuutta, mutta muistomerkin osalta vastuu säilyy kuitenkin omaisilla. Mikäli muistomerkki kaatuessaan aiheuttaa vahinkoa toiselle osapuolelle, on omaisen velvollinen kustantamaan aiheutuneet vahingot.

Muistomerkki on pystytettävä pohjakiven päälle tukevasti ja suoraan. Kiven suoristaminen irtonaisella esineellä ei ole sallittua (esim. kivet, puupalikat, metalliesineet). Työntekijöiden ja hautausmaalla kävijöiden turvallisuuden vuoksi omaisten on huolehdittava siitä, että hautakivi pysyy suorassa. Omaisille lähetetään tiedote asiasta, mikäli hautaoikeuden haltijan yhteystiedot ovat ajan tasalla hautarekisterissä. Haudalle asetetaan yhteydenottopyyntö tilanteen korjaamiseksi, mikäli omaisia ei tavoiteta muutoin.